

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 listopada 2015 r. powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (zwany dalej: (...)) wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej A. W. na swoją rzecz kwoty 12.970,17 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 23 listopada 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód wskazał, że w dniu 15 kwietnia 2010 r. udzielił pozwanej pożyczki w rachunku prowadzonym w ramach konta (...), ustalając limit pożyczki na kwotę 1.500 zł. Pozwana nie wywiązała się z obowiązku comiesięcznego zasilania rachunku i spłaty pożyczki z upływem okresu na jaki umowa została zwarta, w związku z czym całość zadłużenia stała się wymagalna z dniem 14 kwietnia 2014 r. Kwota dochodzona pozwem w wysokości 12.970,17 zł stanowi należność główną. Ponadto powód dochodzi dalszych odsetek umownych, naliczanych od 23 listopada 2015 r. do dnia zapłaty. (pozew k.1-5).

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód, stwierdziwszy brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi (postanowienie k. 6).

Pismem procesowym z dnia 17 sierpnia 2016 r. powód wskazał, że w pozwie omyłkowo podał umowę pożyczki nr (...) zamiast (...), jako podstawę dochodzonych roszczeń. Wyjaśnił dodatkowo, że na podstawie umowy (...) przyznał pozwanej pożyczkę w wysokości 3000,00 zł na okres do dnia 14 kwietnia 2011 r., a pozwana zobowiązała się do comiesięcznego zasilania rachunku kwotą nie mniejszą niż 1500,00 zł. W dniu 26 kwietnia 2010 r., na wniosek pozwanej, limit pożyczki został pozwanej zwiększony do kwoty 6000,00 zł, a następnie, aneksem z dnia 16 czerwca 2010 r. do kwoty 10.500,00 zł.

Pozwana na rozprawie w dniu 15 września 2016 r. przyznała, że łączyła ją z powodem umowa kredytu, z której powód wywodzi roszczenie w niniejszym postępowaniu. Przyznała też, że nie spłacała swojego zadłużenia i nie kwestionowała wysokości zadłużenia. Wniosła natomiast o rozłożenie świadczenia na raty w wysokości maksymalnej po 100 zł miesięcznie (protokół z rozprawy z dnia 15 września 2016r. – 00:00:49, 00:32:40).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 kwietnia 2010 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. (obecnie (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.) zawarł z pozwaną A. W. umowę pożyczki w rachunku nr (...). Na podstawie tej umowy Bank udzielił pozwanej pożyczki w opcji P.w kwocie w rachunku prowadzonym w ramach konta nr (...), ustalając limit pożyczki na kwotę 3.000 zł, na okres do dnia 14 kwietnia 2011 r. Pozwana zobowiązała się do comiesięcznego zasilania rachunku kwotą nie mniejszą niż 1.500 zł. Oprocentowanie pożyczki było zmienne i wynosiło w dniu zawarcia umowy 14.8000 % w stosunku rocznym, a bieżąca wysokość oprocentowania nie mogła być wyższa niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Oprocentowanie pożyczki, w tym oprocentowanie karne było określane w „tabeli oprocentowania konta dla osób fizycznych” oraz „Tabeli opłat i prowizji dla kont prowadzonych dla osób fizycznych”. Umowa miała ulegać automatycznemu przedłużeniu na kolejny okres dwunastomiesięczny, z zachowaniem aktualnego przyznanego limitu pożyczki. Przedłużenie umowy na kolejne 12 miesięcy nie wymagało podpisania aneksu do umowy. Bank nie przedłużał umowy w przypadku, gdy pożyczkobiorca naruszył istotnie postanowienia umowy lub zawiadomił Bank o rezygnacji z pożyczki najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania umowy. O fakcie nieprzedłużenia umowy Bank miał poinformować na piśmie najpóźniej na 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy. Pożyczkobiorca zobowiązany był wówczas do spłaty całości wykorzystanej pożyczki wraz z odsetkami najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania umowy. W dniu 26 kwietnia 2010 r. strony podpisały aneks nr 1 do umowy pożyczki podwyższając kwotę pożyczki w rachunku do wysokości 6.000 zł na okres do dnia 14 kwietnia 2011 r., a w dniu 16 czerwca 2010 r. kolejny aneks do umowy pożyczki podwyższający kwotę pożyczki do 10.500 zł. Zgodnie z regulaminem kont dla osób fizycznych, w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki Bank uprawniony był do naliczenia odsetek i opłat związanych

z opóźnieniem w spłacie oraz podejmowania działań windykacyjnych zgodnie z zasadami określonymi w umowie pożyczki. Zgodnie z „Tabelą oprocentowania konta dla osób fizycznych”, obowiązującą od dnia 15 grudnia 2009 r., oprocentowanie pożyczki w rachunku w opcji P. wynosiło 14,80 % przy czym oprocentowanie debetu w rachunku, odsetki karne przy przekroczeniu salda dostępnego na rachunku wynosiły 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP (Tabela oprocentowania konta dla osób fizycznych, k. 69-69v., Regulamin konta k. 71-82, umowa pożyczki gotówkowej k. 89-90v., aneksy do umowy k. 103-104-104v.).

Pozwana nie wywiązała się z łączącej ją z powodem umowy pożyczki i nie dokonywała spłat udzielonej pożyczki (okoliczność niesporna, zestawienie transakcji k. 21-68).

Pismem z dnia 31 maja 2015 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 14 dni należności Banku z tytułu umowy pożyczki, wynoszącej na dzień 31 maja 2015 r. 12.546,44 zł (wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k. 82-83).

Zadłużenie pozwanej wynikające z umowy pożyczki zawartej w dniu 15.04.2010 r. wynosiło na dzień 22 listopada 2015 r. 12.970,17 zł. (wyciąg z ksiąg banku k. 19, okoliczność bezsporna)

W chwili zawierania umowy pożyczki pozwana pracowała, jednak w niedługim czasie sytuacja pozwanej znacznie się pogorszyła. Pozwana zachorowała, miała również problemy rodzinne. Rozstała się z mężem, a mieszkanie, w którym dotychczas mieszkała z mężem, musiało zostać sprzedane. W wyniku podziału majątku z byłym mężem pozwana otrzymała 40.000 zł tytułem spłaty jej udziału. Pieniądze te zostały przeznaczone na najem mieszkania i inne codzienne potrzeby, w tym potrzeby dzieci - dwóch córek. Pozwana samotnie wychowuje dwie córki w wieku 11 i 12 lat, przy czym od ojca dzieci otrzymuje kwotę 1.200 zł tytułem alimentów. Pozwana nie pracuje, posiada status osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku. Próby podjęcia zatrudnienia nie przyniosły pozytywnych rezultatów z powodu stanu zdrowia pozwanej. Od 2009 r. pozwana leczy się psychiatrycznie z powodu zaburzeń depresyjnych i napadów lęku panicznego. Została zakwalifikowana do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Również córki pozwanej wymagają opieki zdrowotnej. Starsza córka pozwanej O. M. ma zdiagnozowaną łuszczycę, zaś młodsza – E. M. jest pacjentem Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. Poza alimentami pozwana otrzymuje zasiłek rodzinny w wysokości 212 zł i świadczenie wychowawcze „500+” w łącznej wysokości 1000 zł. Na miesięczne wydatki pozwanej składają się: czynsz w kwocie 431 zł, opłaty za światło w kwocie 120 zł, gaz w kwocie 40 zł, Internet w kwocie 100 zł, wywóz śmieci w kwocie 28 zł. Pozwana nie posiada żadnego majątku. Posiada natomiast inne zadłużenia wynikające z zaciągniętych pożyczek (tzw. „chwilówek” lub zaciągniętych w (...)), opiewające na łączną kwotę ok. 15.000 zł. Pozwana stara się regulować swoje zadłużenia wpłacając choćby kwoty po 50,00 zł. (zeznania pozwanej – protokół z rozprawy z dnia 15.09.2016r. od 00:05:27 do 00:29:15).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów przedstawionych przez stronę powodową, a znajdujących się w aktach sprawy (lub odpisów i kopii dokumentów), których autentyczność nie była kwestionowana przez pozwaną. Sąd również nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności z urzędu. Sąd oparł się również na zeznaniach pozwanej, które uznał w pełni za wiarygodne.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo było w całości uzasadnione.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że pozwanego łączyła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (wcześniej (...) Bank S.A. z siedzibą we W.) umowa pożyczki w rachunku nr (...), zawarta w dniu 15 kwietnia 2010 r. Pozwana nie kwestionowała zadłużenia wynikającego ze wskazanego tytułu tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własności biorącego określoną ilość pieniędzy (albo rzeczy oznaczonych co do gatunku), a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy (albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości) – art. 720 § 1 k.c. W myśl art. 353 §1 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Podkreślenia wymaga, że pozwana przyznała istnienie zobowiązania tak co do zasady jak i co do wysokości. Nie podnosiła też, aby jakakolwiek część należnego powodowi świadczenia została przez nią spełniona. Jako że okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały przez pozwaną przyznane, a w konsekwencji nie wymagające przeprowadzenia dowodów (art. 229 k.p.c.), Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem na podstawie wskazanego przepisu art. 720 §1 k.c. oraz zawartej między stronami umowy.

Niemniej, na marginesie można wskazać, że powód załączył do pozwu materiał dowodowy zezwalający na zasądzenie od pozwanej dochodzonej sumy.

Strony postępowania w umowie pożyczki i podpisanych następnie aneksach, określiły zasady udzielenia pożyczki, oprocentowanie pożyczki, w tym oprocentowania karne i zasady spłaty pożyczki. Powód przedstawił Sądowi umowę pożyczki, dwa aneksy do umowy, a także wyciąg z ksiąg rachunkowych Banku oraz Regulamin konta i Tabelę oprocentowania konta dla osób fizycznych, z których to dokumentów (czy też kserokopii) wynikało, iż na dzień jego sporządzenia tj. 22 listopada 2015 r. należność główna wynikająca z łączącej strony umowy pożyczki wynosi 12.970,17 zł.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 i 2 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W przypadku gdy wierzytelność jest oprocentowana według wyższej stopy, niż ustawowa, wierzyciel może dochodzić odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Od dnia 1 stycznia 2016 r. maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (art. 481 § 2¹ k.c.), tj. dwukrotności sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (art. 481 § 2 k.c.).

Z łączącej strony umowy pożyczki oraz załączonego do niej regulaminu i Tabeli opłat wynikało, że za okres opóźnienia w spłacie pożyczki Bank nalicza odsetki karne według stopy równej 4 - krotności stopy kredytu lombardowego. Zatem strony w umowie przewidziały możliwość naliczenia odsetek umownych wynoszących czterokrotność stopy lombardowej NBP.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uwzględnił powództwo w zakresie roszczenia powoda o zasądzenie kwoty należności głównej w wysokości 12.970,17 zł oraz odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 23 listopada 2015 r. przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. nie wyższych niż odsetki maksymalne za opóźnienie - do dnia zapłaty, o czym orzeczono jak w pkt I wyroku. Zważywszy, że w chwili zamknięcia rozprawy, która to chwila jest miarodajna dla oceny stanu rzeczy mającego znacznie dla rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 k.p.c.) odsetki jakich żądał powód nie były wyższe od odsetek maksymalnych za opóźnienie, Sąd nie oddalił powództwa w żadnym zakresie (art. 321 § 1 k.p.c.).

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Podstawę rozłożenia świadczenia na raty stanowi przepis art. 320 k.p.c., stanowiący, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Przewidziane w art. 320 k.p.c. uprawnienie sądu przysługuje w sytuacjach, gdy ze względu na stan rodzinny lub majątkowy strony obowiązanej bezzwłoczne spełnienie przez nią świadczenia byłoby nadmiernie utrudnione i narażałoby ją na niepowetowaną szkodę. Chodzi tu o wyznaczenie takiego terminu, który z jednej strony mógłby umożliwić pozwanemu wykonanie orzeczenia w sposób dla niego najmniej dotkliwy i nie narażający na nadmierne straty, a z drugiej strony musi uwzględniać słuszne interesy powoda i nie narażać go na dalsze szkody. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 10 sierpnia 2015 r., sygn. I ACa 186/15, LEX nr 1797171). Podkreślenia wymaga, że rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty opiera się na założeniu, że orzeczenie będzie mogło być wykonane w ratach bez potrzeby przeprowadzania egzekucji albowiem pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie w dłuższym okresie czasu w częściach. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa 1245/15, LEX nr 2000495).

Zdaniem Sądu sytuacja majątkowa, rodzinna i zdrowotna pozwanej nie uzasadnia rozłożenia zasądzonej w pozwie należności na raty. Sąd miał na względzie, że pozwana jest osobą bezrobotną, nie osiąga żadnego dochodu, a jedyne źródło jej utrzymania stanowią alimenty, zasiłek socjalny oraz świadczenie 500+ otrzymywane na każdą z córek. Dodatkowo uwzględnić należało, iż pozwana jest osobą schorowaną i – z tego co sama zeznała – bez większych szans na znalezienie zatrudnienia. Zdaniem Sądu sytuacja finansowa pozwanej nie daje podstaw do przyjęcia, iż byłaby ona zdolna do spłaty zadłużenia. Wskazać też trzeba, że uwzględnienie przez Sąd wniosku pozwanej o rozłożenie świadczenia na raty w kwocie po 100 zł miesięcznie prowadziło do sytuacji, w której powód uzyskiwałby dochodzone roszczenie – i to tylko w zakresie należności głównej – po prawie 11 latach, co niewątpliwie godziłoby w jego interes ekonomiczny. Z drugiej zaś strony pozwana kategorycznie wykluczyła możliwość spłaty zadłużenia w ratach wyższych niż 100 zł na miesiąc.

Zaznaczyć trzeba, że brak rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty przez Sąd nie wyklucza takich ustaleń przez same zainteresowane strony, już po uprawomocnieniu się wyroku.

Wskazane okoliczności w zakresie sytuacji majątkowej, rodzinnej i zdrowotnej pozwanej przemawiały natomiast za zastosowaniem przy orzekaniu o kosztach procesu art. 102 k.p.c. i odstąpieniu od obciążania pozwanej kosztami postępowania. Dodatkowo Sąd miał na względzie postawę pozwanej, która na pierwszym terminie rozprawy przyznała istnienie zadłużenia w dochodzonej przez powoda wysokości i wyraziła wolę spłaty zadłużenia. Taka postawa procesowa pozwanej w powiązaniu z jej trudną sytuacją życiową przemawiały za nie obciążeniem jej kosztami niniejszego postępowania.

SSR Danuta Stempińska

ZARZĄDZENIE

1. (...),
2. (...)
3. (...)

Dnia 10.10.2016 r.